Naturundersøgelser (rammeaftale)

Støjskærm ved Slagelse.

Dato: 16. oktober 2026

Indhold

1 Indledning 1

2 Botaniske undersøgelser 1

2.1 Invasive arter 2

2.1.1 Metode 2

2.1.2 Resultater 2

2.2 Besigtigelse af § 3 naturtyper 6

2.2.1 § 3 sø/regnvandsbassin 6

2.2.2 Lokalitet 1/skovbevoksningen 7

3 Markfirben 9

3.1 Resultater 9

3.1.1 Arealbeskrivelser 9

3.1.2 Artsfund 11

1 Indledning

I forbindelse med et anlægsprojekt langs en motorvejsstrækning ved Slagelse, har NIRAS udført naturundersøgelser. Undersøgelserne bestod af botaniske undersøgelser, hvor invasive arter blev kortlagt langs motorvejen, og hvor et skovarealer blev undersøgt for beskyttede naturtyper. Derudover blev et areal undersøgt for tilstedeværelse af markfirben.

2 Botaniske undersøgelser

Der blev udført botaniske undersøgelser på en strækning langs motorvejen syd for Slagelse. Det undersøgte område fremgår af figur 1 og består af bevoksninger indenfor en 30 meters afstand fra kanten af motorvejen. Dertil blev et lavbundet moselignende område i den østlige ende af undersøgelsesområdet undersøgt for, om det var omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og et vandhul/regnvandsbassin undersøgt for tilstedeværelsen af padder og ynglemuligheder.

Projekt ID: 10416230
Udarbejdet af: MJEH Kontrolleret af: EMCHR Godkendt af: MJEH
Dokument ID: JSF34SF2KWRM-878190560-5466

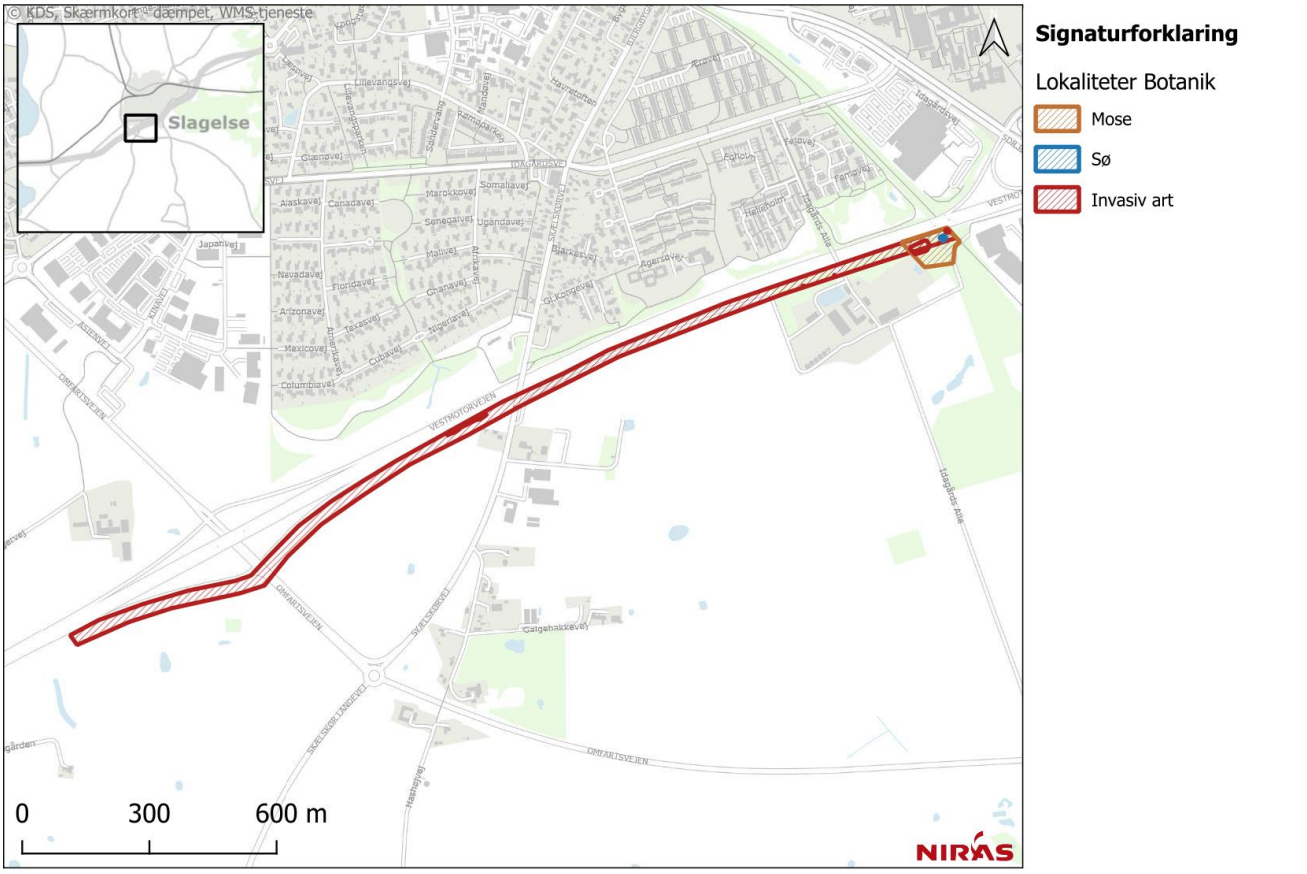

Figur 1: Oversigt over undersøgte områder. Invasive arter blev undersøgt i et 30 meter bælte fra motorvejens rabat.

2.1 Invasive arter

Undersøgelsesområdet blev gennemgået for at kortlægge invasive plantearter. Spredning af invasive arter er ulovligt og skal forhindres jf. bekendtgørelse om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikke hjemmehørende arter på EU-listen og om en national liste med handelsforbud m.v. over for invasive arter[1].

2.1.1 Metode

Undersøgelsen blev udført over flere besøg fra slut maj til juli 2026, hvor arealet blev gennemgået for at identificere invasive arter.

Der blev registreret kæmpe bjørneklo, sildig gyldenris samt canadisk gyldenris inden for undersøgelsesområdet. De respektive bestande blev kortlagt ved indtegning af polygoner, der afgrænser de enkelte bestandes udbredelse. Resultaterne gennemgås i det følgende afsnit.

2.1.2 Resultater

I den østlige ende af den undersøgte strækning, blev der registreret sildig gyldenris og kæmpe bjørneklo. Fund fremgår af Figur 2. Sildig gyldenris blev observeret ved Idagaard i to mindre bestande omtrent 25

[1] Bekendtgørelse nr. 1285 af 12. november 2018 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter på EU-listen og om en national liste med handelsforbud m.v. over for invasive arter.

meters afstand fra motorvejen. Derudover var der en meget lille bestand på motorvejs-skråningen nær ved regnvandsbassinnet (Se fotos i Figur 3). Kæmpe bjørneklo blev observeret i skovbevoksningen øst for Idagaard. Særligt omkring gravede grøfter i skoven var bestanden tæt med meget ny opvækst (stor polygon i Figur 3, og fotos i Figur 3). Derudover blev der observeret enkelte individer hist og her i skovbevoksningen.

Figur 2: Forekomst af invasive arter i den østlige ende af den undersøgte strækning. Bestande er markeret med røde polygoner og enkeltfund markeret med stjerner.

Figur 3: Opvækst af kæmpe bjørneklo omkring grøfter i skovbevoksningen.

Vest for Skælskørvej blev der observeret et større areal med hyppig forekomst af sildig gyldenris og enkelte indslag af canadisk gyldenris. Placeringen af fundet fremgår af Figur 4, og bestod af en strækning på omkring 100 meter tæt langs ved motorvejen, hvor der med mellemrum var delbestande af sildig gyldenris spredt inden for hele arealet. I den vestlige del var der enkelte kolonier af canadisk gyldenris (se artsfotos i Figur 5).

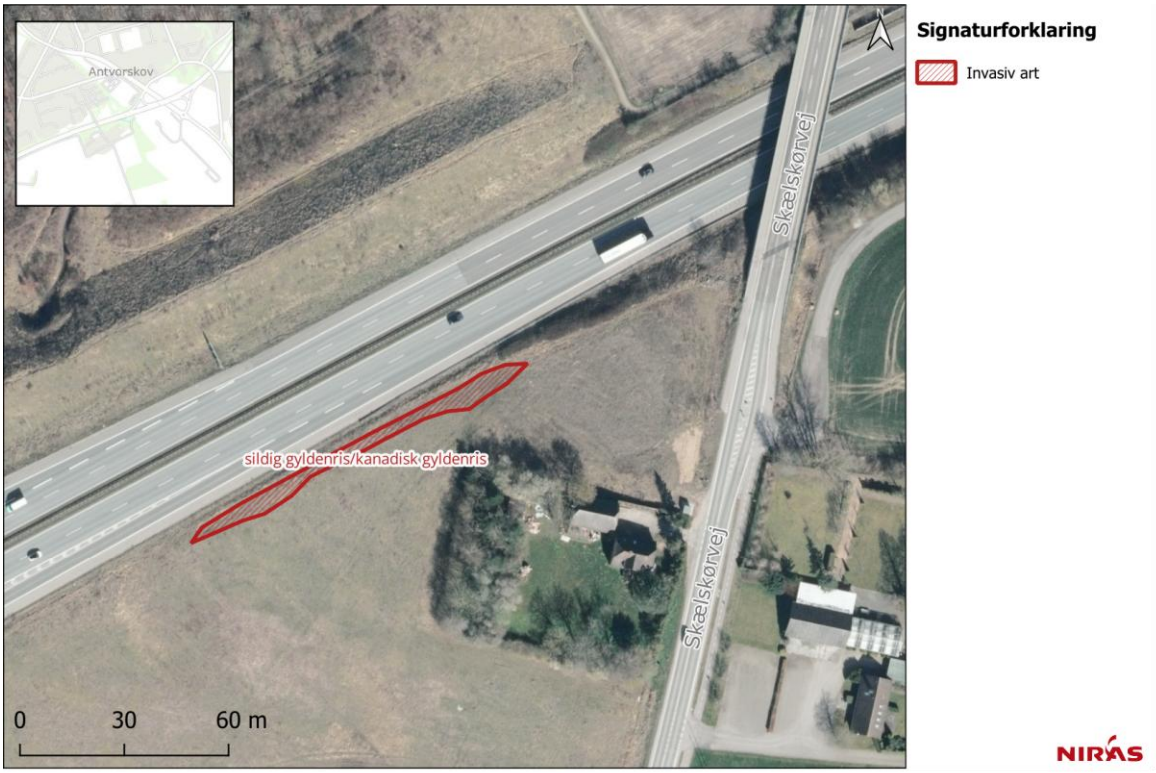

Figur 4: Forekomst af sildig gyldenris og canadisk gyldenris, rødt polygon.

Figur 5: Plantefund fra arealet vest for Skælskørvej. Sildig gyldenris (tv) og canadisk gyldenris (th)

2.2 Besigtigelse af § 3 naturtyper.

Skovbevoksningen øst for Idagaard (lokalitet 1) blev undersøgt for, om arealet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper. Der findes i forvejen en § 3 registreret sø, som består af et regnvandsbassin.

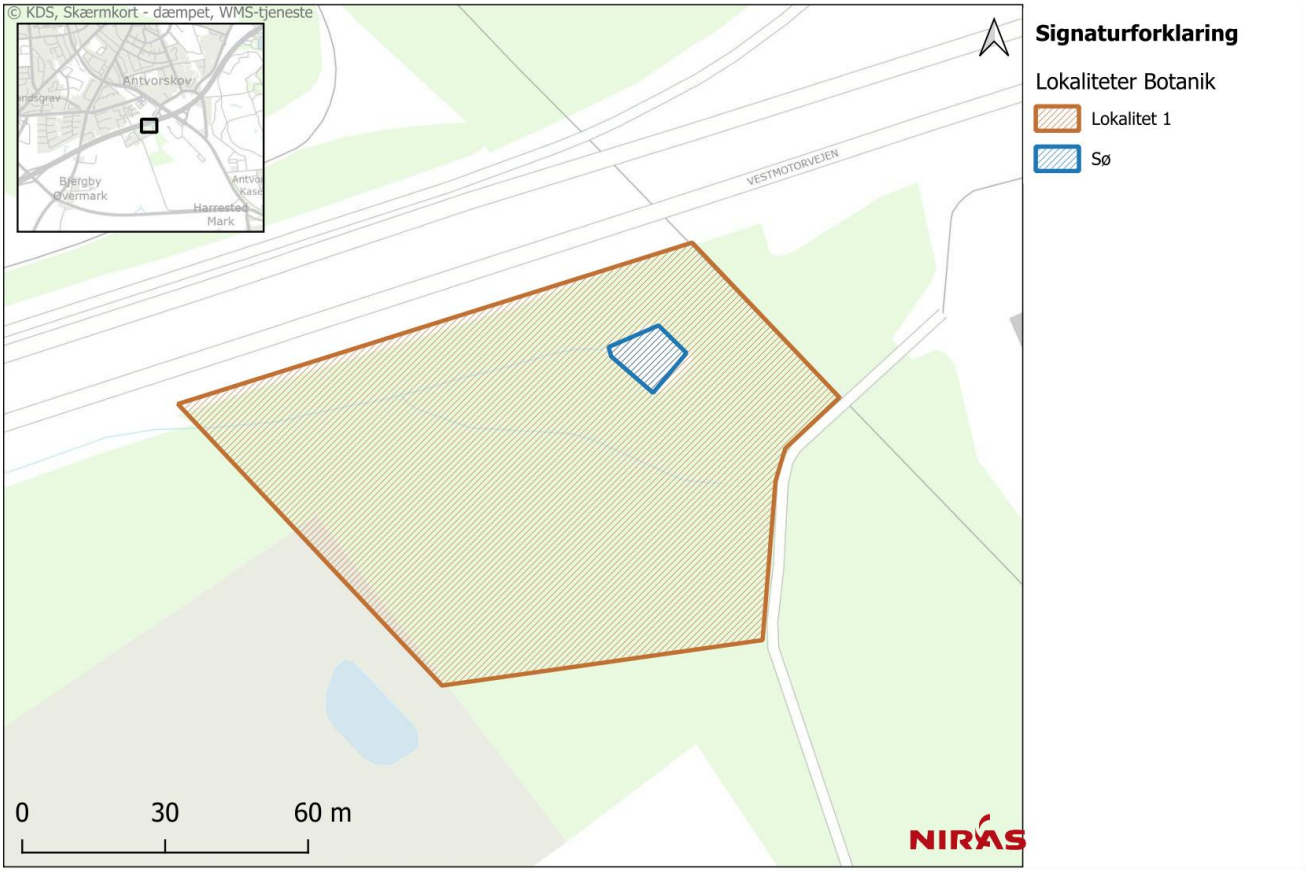

Figur 6: Oversigt over undersøgte arealer for beskyttede naturtyper.

2.2.1 § 3 sø/regnvandsbassin

Regnvandsbassinet var næsten udtørret på besigtigelsestidspunktet den 27. maj 2026. Der var et svagt tilløb af vand fra grøften langs motorvejen. Afløb fra søen var ikke synligt, og søen var fyldt op med døde plantedele, og der var oliefilm på små vandpytter. På de stejle brinker vokser primært vorterod og skvalderkål. I selve søen var der ingen planter (se Figur 7).

Regnvandsbassinet var ikke egnet som ynglevandhul for padder, primært grundet udtørring.

Figur 7: Regnvansbassinet der var udtørret på besigtigelsestidspunktet.

2.2.2 Lokalitet 1/skovbevoksningen

Lokaliteten bestod af en ældre skovbevoksning i en lavning med højstammede, større træer i form af bøg, ask og ahorn. Lokaliteten blev besigtiget ud fra mulig beskyttet naturtype som mose.

Skovbunden var kraftigt domineret af skvalderkål og vorterod, og havde ingen egentlig våde områder. I de tørre partier mod syd fandtes partier med dominans af stor nælde. Der var en fin variation af vedplanter og buske, men en meget begrænset urteflora.

Der blev registreret følgende plantearter ved besigtigelsen:

Ahorn, almindelig hyld, almindelig vorterod, ask, brombær, butbladet skræppe, bøg, dunet steffensurt, eng-rapgræs, engriflet hvidtjørn, feber-nellikerod, hassel, hestekastanie, hindbær, hvid snebær, hvid snebær, kristtorn, kæmpe-bjørneklo, lådden dueurt, mirabel, påskelilje, rød-el, skov-elm/storbladet elm, skovmærke, skvalderkål, stikkelsbær, stinkende storkenæb, stor nælde, tagrør, vild kørvel og æren-prisslægten.

Stjernearter (3): Dunet steffensurt, hassel og kristtorn.

Problemarter (8): Hestekastanie, hindbær, hvid snebær, kæmpe-bjørneklo, mirabel, skvalderkål, stor nælde og vild kørvel.

Figur 8: Lokalitet 1 med høje løvtræer og ensartet skovbund domineret af vorterod og skvalderkål.

På baggrund af besigtigelsesresultaterne vurderes det, at skovarealet *ikke* er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

3 Markfirben

Marfirben blev eftersøgt på to arealer på hver side af Skælskørvej (se Figur 11). Eftersøgning af markfirben blev gennemført ved tre besigtigelser i henholdsvis maj, juli og august 2026 under egnede vejrforhold. Undersøgelsen fulgte anbefalingerne fra *Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV*[2] samt teknisk anvisning til overvågning af markfirben[3].

Markfirben er nemmest at registrere i tidsrummet fra formiddag til tidlig eftermiddag på varme dage, hvor de solbader på lysåbne flader og nær skjul. Under kolde, våde eller meget blæsende forhold reduceres chancen for observationer markant.

Projektområdet blev gennemgået til fods i langsomt tempo, mens solbeskinnede partier, eventuelle skråninger og overgangszoner mellem åben jord og vegetation blev grundigt undersøgt. Fokus blev lagt på mosaikker med solrige flader (fx sand, sten, dødt træ) kombineret med skjul (krat, tuer, sten). Observatøren holdt især øje med hurtige bevægelser ind og ud af vegetationen og lyttede efter raslen i vegetationen, som ofte afslører arten. Eventuelle løse elementer som døde stammer, plader, sten og andre strukturer blev løftet for at undersøge, om markfirben benyttede dem som rastested.

3.1 Resultater

3.1.1 Arealbeskrivelser

Det undersøgte areal bestod vest for Skælskørvej af et gruset areal med urteopvækst, hvor der også fandtes en større stendynge. Øst for Skælskørvej af en vejskråning.

Det vestlige areal havde en varieret urtevegetation, som var spredt således at sollyset når ned til den grusede jordbund. Der var et rigt insektliv, og det var dermed egnet som fourageringsområde for markfirben. Vejskråningen bestod af grusholdig jord og havde musehuller. Dermed udgør den et egnet yngleområde for markfirben. Stendyngen kan fungere som solopvarmningsplads samt overvintringssted (se Figur 9 og Figur 10).

På det østlige areal var der en mere ensartet urtevegetation med kraftigere urter som lodden dueurt og brændenælder, hvor der på toppen af skråningen var mere variation og spredning med bare jordpletter ind imellem.

[2] Christian Kjær (Red.), Lars Christian Adrados, Mikkel Boel, Lars Briggs, Per Klit Christensen, Niels Damm, John Frisenvænge, Kåre Fog, Rikke Reisner Hansen, Martin Hesselsøe, Rasmus Mohr Mortensen, Peer Ravn, Sabine Stosiek, Morten Strandberg, Ole Roland Therkildsen, Peter Wiberg-Larsen. 2023. Opdatering af: Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets Bilag IV. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 271 s. - Videnskabelig rapport nr. 520

[3] Therkildsen, O. R., Søgaard, B., & Adrados, L. C. (2019). *Overvågning af markfirben (Lacerta agilis). Teknisk anvisning til ekstensiv overvågning TA nr. A16, version 2*. Aarhus Universitet/Amphi Consult.

Figur 9: Arealet vest for skælskørvej. Stendynge og gruset jordbund ved maj-besigtigelsen (tv). Varieret urteopvækst ved juli-besigtigelsen (th).

Figur 10: Arealet øst for skælskørvej. Vejskråning ved maj-besigtigelsen (tv). Den øverste del var slået ved juli-besigtigelsen (th).

3.1.2 Artsfund

Der blev ved den første besigtigelse observeret tre markfirben på det vestlige areal. To juvenile og en adult (sandsynligvis hun). Ved anden besigtigelse blev der på det østlige areal observeret et firben, men arten kunne ikke bestemmes med sikkerhed. Ved tredje besigtigelse blev der observeret 2 juvenile og en adult hun på det vestlige areal. Derudover blev der på det østlige areal observeret et voksent firben, som ikke kunne bestemmes til art. Se placering af artsfund i Figur 11.

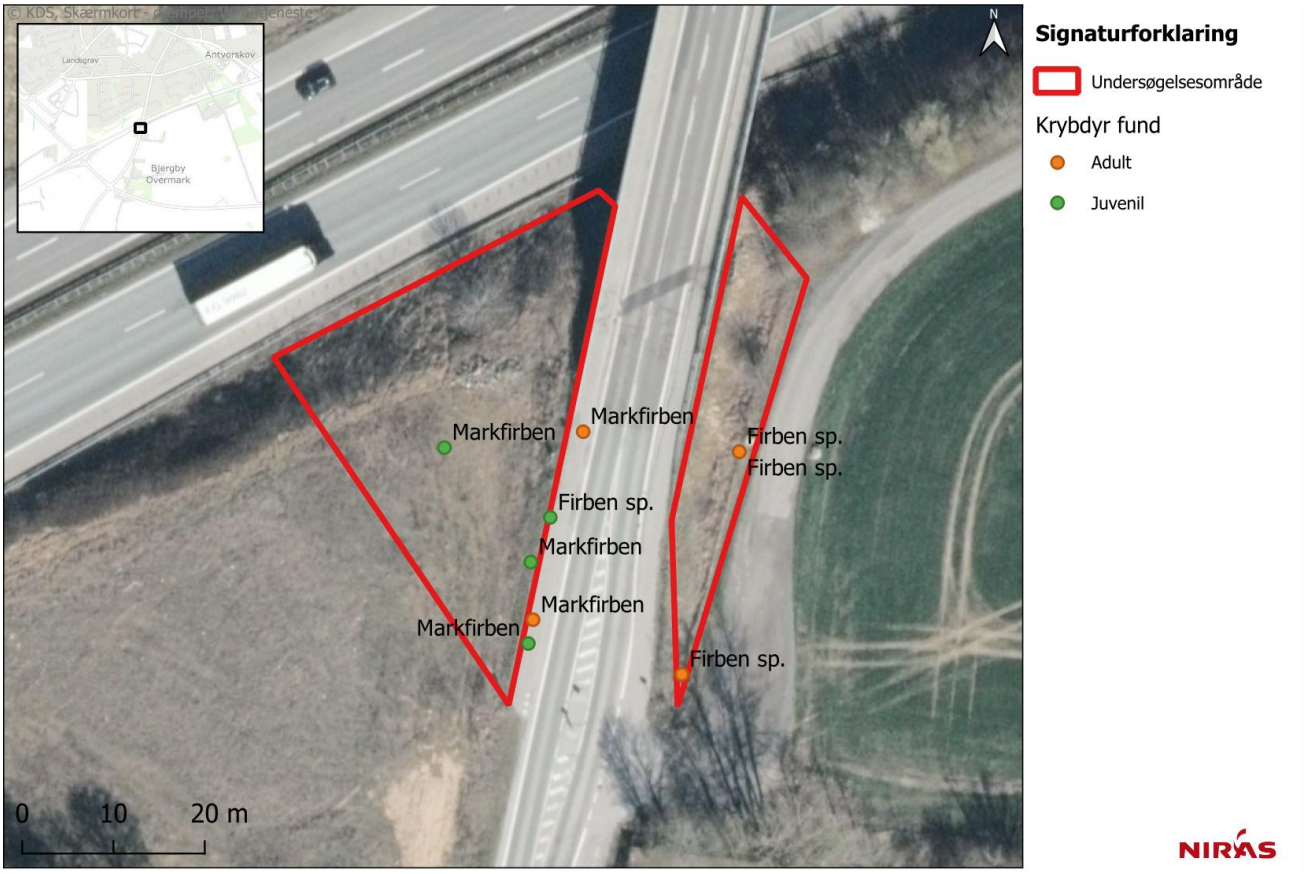

Figur 11: Undersøgelsesområde for markfirben, som består at to arealer hhv. vest og øst for Skælskørvej. Fund af voksne individer er markeret med orange prik, juvenile med grøn prik. Art markeret med tekst. Firben sp.

Det vurderes at fund af firben, der ikke kunne bestemmes til art, med stor sandsynlighed har været markfirben, eftersom der med sikkerhed blev observeret markfirben inden for undersøgelsesområdet.

Arealerne bør ses som ét samlet levested for markfirben, hvormed den vestlige del har en højere kvalitet som yngle- og rasteområde end den østlige del. Til trods for, at det østlige areal var mindre egnet end den vestlige del, grundet mindre variation i vegetationen samt størrelsen, vurderes det også som egnet yngle- og rasteområde for markfirben.